

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการออมของผู้ต้องขัง : ศึกษากรณีผู้ต้องขัง ในเรือนจำกลางนครสวรรค์

กรกฎ แนวทัศน์*

รศ.ดร.จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความเป็นมา และสถานภาพของผู้ต้องขัง 2) เพื่อศึกษานโยบายและมาตรการส่งเสริมการออม 3) เพื่อศึกษาระดับความต้องการออมของผู้ต้องขัง 4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการออมของผู้ต้องขัง 5) เพื่อให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนา “โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่” และ “โครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)” กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครสวรรค์ที่เข้าร่วม “โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่” หรือ “โครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)” รวม 258 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ระดับการศึกษามัธยมศึกษา สถานภาพโสด มีบุตรนับถือศาสนาพุทธ ไม่มีรายได้ที่มาจากตัวเอง มีรายได้ที่มาจากครอบครัว 3,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน ถูกกำหนดโทษมากกว่า 3 ปีขึ้นไป – 5 ปี และมีฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 2) ผู้ต้องขังเห็นด้วยต่อนโยบายและมาตรการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ และโครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) และการสนับสนุนทางสังคมของเรือนจำกลางนครสวรรค์ อยู่ในระดับมาก 3) ผู้ต้องขังมีความต้องการออมเงินอยู่ในระดับมาก และต้องการออมเงินในโครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) มากกว่าโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ 4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการออมของผู้ต้องขัง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา รายได้ที่มาจากครอบครัว ฐานความผิด ประเภทการออม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเห็นต่อหลักเกณฑ์และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) และการสนับสนุนทางสังคมของเรือนจำกลางนครสวรรค์ 5) เรือนจำกลางนครสวรรค์ต้องกำกับ ติดตาม และประเมินผลนโยบายและมาตรการส่งเสริมการออม ปลุกฝังค่านิยมการออมและสร้างวินัยจากการออมเงินให้แก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาแผนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีภายหลังการพ้นโทษ

คำสำคัญ: ผู้ต้องขัง, เรือนจำ, ความต้องการออม, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม

* นักศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสวัสดิการสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

** รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเฉลิมพระเกียรติ

Factors Influencing Saving Need of Prisoners : A case study of Prisoners in Nakhon Sawan Central Prison

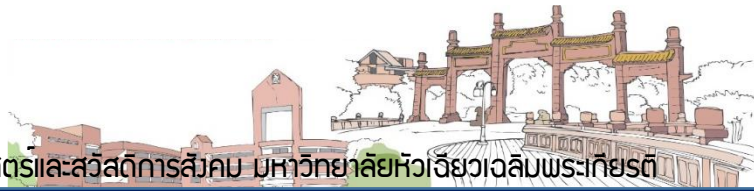
Korakod Naewthat
Jaturong Boonyarattanasoontorn

Abstract

The objectives of this quantitative research were 1) to study basic information, background, and status of prisoners, 2) to study policies and measures to promote savings, 3) to study the level of savings demand of prisoners, 4) to study factors influencing the savings demand of prisoners, and 5) to provide recommendations for improvement and development of the "Saving for New Life Project" and "National Savings Fund Project (NSF)". The sample consisted of 258 prisoners in Nakhon Sawan Central Prison who participated in the "Saving for New Life Project" or "National Savings Fund Project (NSF)".

The findings of this study indicated that 1) The majority of the sample were male, secondary education level, single status, having children, Buddhism, without any income from themselves, income from the family which was 3,001 baht or more, punished more than 3 - 5 years, and had a drug-related offense. 2) Prisoners agreed on policies and measures, criteria, and procedures for participating in the Saving for New Life Project, National Savings Fund Project (NSF), and the social support of Nakhon Sawan Central Prison at a high level. 3) Prisoners had a high level of savings and wanted to save more in the National Savings Fund Project (NSF) than the Saving for New Life Project. 4) Factors that influence prisoners' saving demands were gender, age, education level, religion, family income, offense base, type of savings, achievement motivation, opinion on criteria, procedure, participation steps in the National Savings Fund Project (NSF), and social support of Nakhon Sawan Central Prison. 5) Nakhon Sawan Central Prison had to control, monitor, and evaluate policies and measures to promote savings, instill saving values and create discipline from saving money for prisoners, including improving and developing preparedness plans before the release of prisoners to have a good quality of life after the punishment.

Keywords: Prisoners, Prison, Saving Need, Factors Influencing Saving Need

บทนำ

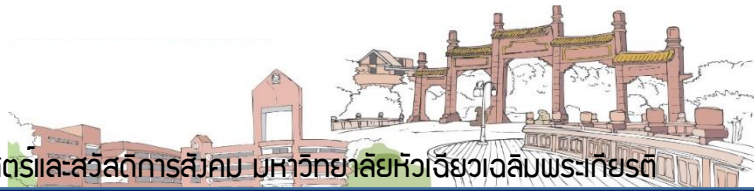
เรือนจำกลางนครสวรรค์มีผู้ต้องขังจำนวน 3,619 คน แบ่งออกเป็นชาย 3,152 คน และหญิง 467 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ธันวาคม 2562) เป็นหน่วยงานราชการหนึ่งที่อยู่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำ “โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่” และสนับสนุนให้ผู้ต้องขังเข้าร่วม “โครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.))” ซึ่งอยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2562-2565 ถือเป็น การจัดสวัสดิการประเภทหนึ่งที่เรือนจำกลาง นครสวรรค์ได้เห็นความสำคัญ และเป็นแห่งเดียวใน ขณะนี้ที่ดำเนินการสนับสนุนให้มียุทธศาสตร์ และมาตรการส่งเสริมการออมเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขัง ออมเงินในระหว่างที่ถูกคุมขัง และมีเงินทุนเพื่อนำไป ประกอบอาชีพเมื่อได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ รวมถึงการมีเงินออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน และ ช่วยลดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน

เรือนจำกลางนครสวรรค์จึงส่งเสริมและ สนับสนุนให้ผู้ต้องขังออมเงิน เพราะการออมเงินเป็น วิธีการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดี และเป็นการนำเอา ศักยภาพของผู้ต้องขังมาสร้างสวัสดิการที่ทำให้เกิด ความมั่นคงในการสร้างอาชีพ มีหลักประกันที่ แน่นนอนในการดำเนินชีวิตภายหลังจากการพ้นโทษ เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ต้องขังมีขวัญและกำลังใจที่ดีใน ระหว่างถูกคุมขัง มองเห็นคุณค่าของตัวเอง มี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี สามารถกลับตัวเป็น พลเมืองที่ดีได้ มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่หวน กลับมากระทำความผิดซ้ำ มีคุณสมบัติที่พึง ประารถตามบรรทัดฐานของสังคม ดำเนินชีวิตใน

สังคมได้อย่างเป็นปกติสุข และสามารถปฏิบัติตน เป็นคนดีเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่า ในการส่งเสริมให้ ผู้ต้องขังมีการออมนั้น มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อ ความต้องการออมของผู้ต้องขัง เพื่อนำผลการวิจัยไป ปรับปรุงและพัฒนา “โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่” และ “โครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัย สูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.))” ของ เรือนจำกลางนครสวรรค์ให้มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้ต้องขัง และเกิดประโยชน์ต่อ ผู้ต้องขังเมื่อได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความเป็นมา และ สถานภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำกลาง นครสวรรค์
- (2) เพื่อศึกษานโยบายและมาตรการส่งเสริมการ ออมของเรือนจำกลางนครสวรรค์
- (3) เพื่อศึกษาระดับความต้องการออมของ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครสวรรค์
- (4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการ ออมของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครสวรรค์
- (5) เพื่อให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและ พัฒนา “โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่” และ “โครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัย สูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.))” ของเรือนจำกลางนครสวรรค์

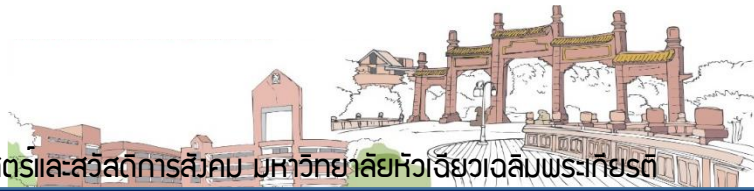
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสวัสดิการสังคม (Social Welfare Administration)

การบริหารสวัสดิการสังคม เป็นการบูรณาการความรู้ในการบริหารองค์การเข้ากับหลักการในงานสวัสดิการสังคมและการสังคมสงเคราะห์ในการวางแผนงานโครงการกิจกรรมหรือบริการสวัสดิการสังคมให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยมองว่าองค์การเหล่านั้นทำหน้าที่ทางสังคม (Social Function) ในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่หรือทำกิจการอยู่ การบริหารสวัสดิการสังคมจึงใช้หลักการและวิธีการร่วมกับการบริหารทรัพยากรในองค์การ ได้แก่ บุคลากรงบประมาณ และวิธีการดำเนินงาน ซึ่ง “งานสวัสดิการสังคม” เป็นภารกิจหนึ่งของเรือนจำหรือทัณฑสถานในฐานะที่เป็นองค์กรภาครัฐ (Public Sector or Government Organization - Go) ที่อยู่ในสังกัดของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม โดยมีบทบาทที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้ต้องขังภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 เพื่อมุ่งตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับความเป็นธรรมและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ควรจะได้รับในฐานะที่เป็นประชาชน การจัดสวัสดิการสังคมดังกล่าวจึงต้องเป็นไปตามหลักการที่สอดคล้องกับความเป็นสากล ได้แก่ สิทธิมนุษยชน (Human Right) ความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) ความเป็นธรรมทางสังคม (Social Justice) การมีส่วนร่วมของคนในสังคมทุกระดับ (Participation) และความโปร่งใส (Transparency)

แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการออม

การที่คนเรามี “เป้าหมาย” อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตกำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอน ก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกัน แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการ และยังขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตด้วย (นคร ศิริอนันต์เจริญ, 2557) โดยทั่วไปการออมมีวัตถุประสงค์ 7 ประการ 1) เพื่อสร้างหลักประกันชีวิตในระหว่างยังทำงานและความมั่นคงทางการเงิน 2) เพื่อให้มีเงินไว้ใช้ในวัยชราไม่เป็นภาระต่อลูกหลานและสังคม 3) เพื่อไว้ใช้ทางการศึกษาในการนำมาสร้างความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและสร้างเงินในอนาคต 4) เพื่อไว้เป็นมรดกให้ลูกหลานและสังคม 5) เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพ 6) เพื่อไว้ใช้จ่ายนอกเหนือจากรายจ่ายประจำ และ 7) เพื่อไว้ใช้จ่ายฉุกเฉินและยามเจ็บป่วย (บุญรุ่ง จันทน์นาค, 2554)

เรือนจำกลางนครสวรรค์จึงส่งเสริมให้ผู้ต้องขังนำรายได้ทั้งที่มาจากการทำงานของผู้ต้องขังในระหว่างที่ต้องโทษ และจากรายได้ที่ญาติส่งมาให้ ในส่วนที่เหลือจากการบริโภคและการใช้จ่ายที่จำเป็นแล้ว มาเก็บไว้เป็นเงินออมภายใต้โครงการที่จัดทำและสนับสนุนให้เกิดขึ้นในเรือนจำกลางนครสวรรค์ เพื่อนำไปใช้จ่ายได้ในอนาคต ซึ่งเป็นการสร้างหลักประกันทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการนำไปใช้เป็นเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ผู้ต้องขังและครอบครัวภายหลังการพ้นโทษ

ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

มนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลา และความต้องการเป็นปัจจัยพื้นฐานของการเกิดพฤติกรรม หากความต้องการในระดับต่ำยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการในระดับที่สูงกว่าจะไม่เกิดขึ้น ซึ่งการมีงานทำและรายได้ ตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) ถือเป็นความต้องการเบื้องต้นที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เพราะต้องการค่าจ้างเพื่อสนองความต้องการทางสรีระ เช่น ความหิว ความกระหาย ฯลฯ มากกว่าอย่างอื่น และทฤษฎี ERG (ERG Theory) เคลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer) ถือเป็นความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต เพราะเป็นความต้องการทางกายภาพและความต้องการทางวัตถุที่ช่วยให้มนุษย์มีชีวิตอยู่รอดได้ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้จะเน้นศึกษาเฉพาะความต้องการขั้นพื้นฐาน หรือความต้องการทางกายภาพ หรือความต้องการทางด้านสรีระ (Physiological Needs) ตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) และความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต ตามทฤษฎี ERG (ERG Theory) เคลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer)

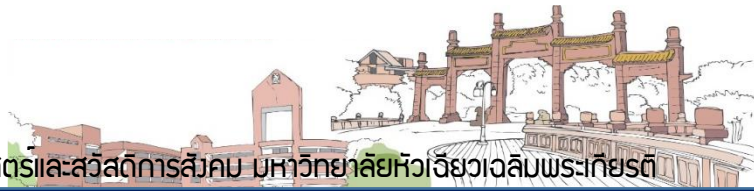
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษมสันต์ ดวงกลาง และสุวิชา ปัทมจิตร (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรมจำนวน 369 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ต่างกันมีความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะ คือ เรือนจำควรจัดนิเทศงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และจัดสวัสดิการผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ ควรสนับสนุนด้านงบประมาณให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการด้านพื้นฐาน (ปัจจัย 4) ด้านอนามัย และควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องสวัสดิการ

ศตวรรษ ท่าช้าง (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “แบบแผนการออมของกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงประมาณ พนักงานสถาบันการเงิน จำนวน 340 คน ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีการออมเงินในประเภททางตรงและทางอ้อม ทั้ง 2 ประเภท ซึ่งอยู่ในรูปของเงินฝากแบบออมทรัพย์ เนื่องจากเป็นวิธีการออมที่ง่ายและสะดวกสบาย มีความเสี่ยงต่ำ ก่อให้เกิดรายได้ สามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้ง่าย และรายได้มีอิทธิพลต่อการออม ข้อเสนอแนะ คือ ประชาชนทั่วไปหรือผู้ที่สนใจการออม ควรจะมีการกระจายการออมไปยังการออมประเภทต่างๆ ทั้งประเภททางตรงและทางอ้อม และกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ควรมีการกำหนดระดับเงินออมที่ประชาชนต้องจ่ายให้มีความเหมาะสม และหลากหลาย เนื่องจากรายได้ของประชาชนนั้นมีความแตกต่างกัน และผู้ที่มีรายได้น้อยก็สามารถที่จะทำการออมได้

สุดารัตน์ กาญจนานนท์ และวิทยา จิตนุพงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การจัดการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงสงขลา”

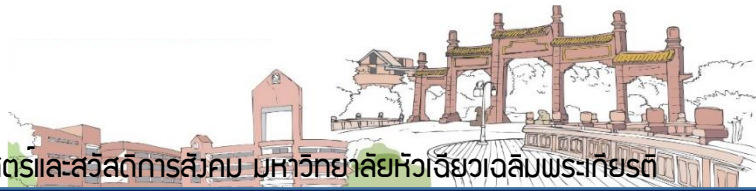

เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิง และผู้คุมทัณฑสถานหญิงสงขลา ผลการศึกษาพบว่า หลังพ้นโทษ ผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงสงขลามีความต้องการที่จะกลับไปหาครอบครัวและกลับไปประกอบอาชีพที่สุจริตเพื่อเลี้ยงครอบครัว และจะไม่กลับไปใช้ชีวิตแบบเดิมอีกแล้ว โดยการใช้ชีวิตด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดกับชีวิตอีก ข้อเสนอแนะ คือ กรมราชทัณฑ์ควรมีนโยบายกำหนดให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศมีการให้ความรู้เรื่องการจัดการปัญหาการใช้ชีวิต โดยเฉพาะเรื่องการใช้สอยอย่างประหยัด การแบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ และการจัดการปัญหาความวุ่นวายในการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังหญิง

ธรรมากร วงอภัย (2560) ได้ทำการศึกษารื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยสำหรับผู้ต้องขังที่มีแนวโน้มกระทำความผิดซ้ำของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังพ้นโทษของผู้ต้องขัง คือ ต้องการกลับไปใช้ชีวิตกับครอบครัว ประกอบอาชีพสุจริต เป็นคนดีของสังคม และความคาดหวังต่อครอบครัวและสังคมให้การยอมรับ ให้คำปรึกษาแนะนำและให้กำลังใจ ข้อเสนอแนะ คือ ภาครัฐควรจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่พัฒนาผู้พ้นโทษโดยเฉพาะ และนำภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้พ้นโทษ รวมทั้งกระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงาน ควรร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาผู้พ้นโทษอย่างจริงจัง

ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับทิมรัญรักษ์ และสุนทรี เครือน้ำคำ (2561) ได้ทำการศึกษารื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้บริโภคในทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการโฆษณาและสิ่งจูงใจมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ข้อเสนอแนะ คือ ธนาคารหรือสถาบันการเงินควรมีโปรโมชั่นเรื่องอัตราดอกเบี้ยเพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้ออมเงิน ให้การศึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงในการลงทุน (Risk) ปรับปรุงและพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะการสื่อสารของพนักงานให้พร้อมปฏิบัติงาน ปรับใช้กลยุทธ์ทางด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย และเพิ่มช่องทางการโฆษณาให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมด้านพื้นฐาน (ปัจจัย 4) มากที่สุด แต่ระดับความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังแตกต่างกันไปตามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ความต้องการและความคาดหวังของผู้ต้องขังภายหลังการพ้นโทษ คือ ผู้ต้องขังอยากกลับไปใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัว ประกอบอาชีพที่สุจริต เป็นคนดีของสังคม และจะไม่กลับไปใช้ชีวิตแบบเดิมหรือกระทำความผิดซ้ำอีก

สำหรับผลงานวิจัยเกี่ยวกับการออม สามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการออมเงินส่วนใหญ่เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันในอนาคต หรือใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน โดยมีการออมเงิน 2 ประเภท คือ ทางตรงและทางอ้อม แต่การออมเงินที่นิยมมากที่สุด คือ การออมเงินประเภทฝากแบบออมทรัพย์ เพราะเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกสบาย มีความเสี่ยงต่ำ และสามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมมากที่สุด คือ การโฆษณาอย่างใดก็ตามรายได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการออม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมของเรือนจำกลางนครสวรรค์ และเป็นผู้ที่เข้าร่วม “โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่” หรือ “โครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.))” จำนวน 258 ตัวอย่าง โดยใช้หลักเกณฑ์และขั้นตอนการเลือกตัวอย่าง คือ การเลือกในระดับพื้นที่ จะใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และการเลือกระดับบุคคล จะใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic sampling) เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (Questionnaire) จากนั้นวิเคราะห์ผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ (Statistic Package for

Social Science: SPSS) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis) ได้แก่ T-Test, One-way ANOVA (F-test) และ Scheffe’

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1) ข้อมูลพื้นฐาน ความเป็นมา และสถานภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครสวรรค์

จากการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในเรือนจำกลางนครสวรรค์ที่เข้าร่วมโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ หรือโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา (สายสามัญ) จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 สถานภาพโสด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 มีบุตรจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 93.4 ไม่มีรายได้ที่มาจากตัวเอง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 มีรายได้ที่มาจากครอบครัว 3,001 บาทขึ้นไปต่อเดือน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ถูกกำหนดโทษมากกว่า 3 ปีขึ้นไป – 5 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 ฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 และเข้าร่วมการออมประเภท

โครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5

2) นโยบายและมาตรการส่งเสริมการออมของเรือนจำกลางนครสวรรค์

เรือนจำกลางนครสวรรค์ เป็นหน่วยงานราชการหนึ่งในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ที่มีนโยบายและมาตรการส่งเสริมการออมโดยจัดทำเป็นโครงการออมเพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีเงินทุนไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ ซึ่งดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2559 – 2562 ได้แก่ “โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่” ตามภารกิจก้าวที่ 5 นโยบายของกระทรวงยุติธรรม รวมทั้งนโยบายเน้นหนักของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในข้อ 4 SUCCESS คือ มีความสำเร็จของงาน สามารถคืนคนดีสู่สังคม และยังสนับสนุนให้เข้าร่วมโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) ซึ่งอยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2562-2565 โดยจัดทำเป็น “โครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ”

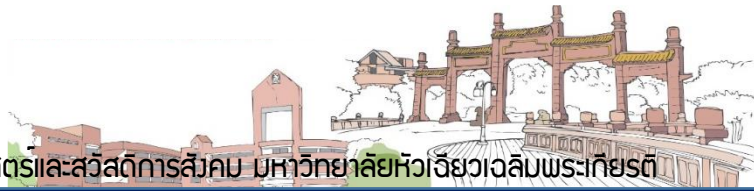
นโยบายในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดของเรือนจำกลางนครสวรรค์ มีลักษณะของการผสมผสานระหว่างการควบคุมผู้กระทำผิดมิให้หลบหนีและการแก้ไขอบรมผู้กระทำผิดเรื่องของการมองไปในอนาคต ที่สำคัญคือ การฝึกอบรมอาชีพให้สามารถมีความรู้ความชำนาญในการทำงานติดตัวออกไปประกอบอาชีพในสังคมภายหลังพ้นโทษได้ (อัจฉริยา ชูตินันท์, 2555) แต่ปัญหาสำคัญที่พบ

คือ เมื่อพ้นโทษแล้วไม่รู้จะไปไหน และไม่สามารถหางานทำได้ เพราะสังคมมีอคติไม่ยอมรับผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกแล้ว กฎหมายบางฉบับก็ยังมีลักษณะกีดกันผู้พ้นโทษให้ไม่สามารถประกอบอาชีพในบางประเภท สิ่งที่ต้องตระหนักอย่างยิ่ง คือ การจะคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืนนั้น ผู้พ้นโทษสมควรที่จะได้รับโอกาสให้สามารถประกอบอาชีพมีรายได้พึ่งพิงตัวเองได้อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (สราวุธ ไพฑูรย์พงษ์ และกิริยา กุลกลการ, 2562) ดังนั้นการออมเงินในระหว่างที่ถูกคุมขังจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ต้องขัง มีเงินทุนตั้งตัวเพื่อใช้สำหรับประกอบอาชีพเมื่อได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษ

จากการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยต่อนโยบาย และมาตรการของเรือนจำกลางนครสวรรค์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมาก เห็นด้วยต่อหลักเกณฑ์และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับมาก เห็นด้วยต่อหลักเกณฑ์และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับมาก และเห็นด้วยต่อการสนับสนุนทางสังคมของเรือนจำกลางนครสวรรค์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.89 อยู่ในระดับมาก

3) ระดับความต้องการออมของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครสวรรค์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการออมเงินในโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) ค่าเฉลี่ย

4.09 มากกว่าโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ ค่าเฉลี่ย 3.88 เพราะโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) เป็นโครงการที่เกิดขึ้นภายใต้แผนยุทธศาสตร์กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2562-2565 ซึ่งเป็นระบบบำนาญของประเทศไทยที่มีกรอบการดำเนินงานครบถ้วน และรัฐมีส่วนร่วมในการจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของสมาชิก และเป็นอัตราส่วนเท่ากับจำนวนเงินสะสม ในขณะที่โครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ ไม่มีเงินสมทบ จึงเป็นปัจจัยจูงใจ (Motivator) ที่กระตุ้นเร้าและการชี้แนะแนวทางพฤติกรรมไปยังเป้าหมาย (Goal) หรือไปสู่สิ่งล่อใจ (Incentives) ตามทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Motives and Motivation) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับทิมรัญ และ สุคนธ์ เครือคำ (2561) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า “พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพื่อต้องการดอกเบี้ย และเก็บกำไรมากที่สุด” ทั้งนี้ แม้ว่าผู้ต้องขังมีระดับการความต้องการออมเงินที่ต่างกัน แต่สิ่งที่มีเหมือนกัน คือ แรงจูงใจใฝ่ความมั่นคง (Security Motive) เพราะการได้รับประโยชน์จากทั้ง 2 โครงการ

4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการออมของผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลางนครสวรรค์

จากการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในเรือนจำกลางนครสวรรค์ สามารถแบ่งประเด็นอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

ด้านเพศ พบว่า เพศชายมีความต้องการออมเงินในโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ และโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) มากกว่าเพศหญิง เพราะส่วนใหญ่ผู้ชายจะเป็นหัวหน้าครอบครัว และมีหน้าที่ต้องประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวเป็นหลัก ดังนั้น การออมเงินจึงเป็นส่วนช่วยทำให้ผู้ต้องขังมีเงินทุนสำหรับนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพหลังพ้นโทษได้ในอนาคต

ด้านอายุ พบว่า ผู้ต้องขังที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีความต้องการออมเงินในโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่มากกว่าผู้ต้องขังที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป เพราะเป็นกลุ่มช่วงวัยแรงงาน ซึ่งมีโอกาสที่จะนำเงินออมที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ไปลงทุนประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ มากกว่าผู้ต้องขังที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป เพราะเป็นกลุ่มที่กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงวัยสูงอายุ ไปจนถึงกลุ่มวัยสูงอายุ สอดคล้องกับผลการศึกษาของเกษมสันต์ ดวงกลาง และสุวิชา ปัทมจิตร (2550) เรื่องความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า “ผู้ต้องขังในเรือนจำคลองเปรมที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการแตกต่างกัน”

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (สายสามัญ) และระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอนุปริญญา (สายอาชีพ) มีความต้องการออมเงินในโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ มากกว่าผู้ต้องขังที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะจะมุ่งเน้นไปที่การประกอบอาชีพอิสระมากกว่า เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านวุฒิการศึกษาใน

การสมัครเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ดังนั้น เงินทุนสำหรับนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพหลังพ้นโทษได้ในอนาคต จึงเป็นหลักประกันที่แน่นอนในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ

ด้านศาสนา พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ อิสลาม คริสต์ และผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาต่างกัน มีความต้องการออมเงินในโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ และโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นผลมาจากหลักคำสอนทางศาสนาที่แตกต่างกัน

ด้านรายได้ที่มาจากครอบครัว พบว่า รายได้ที่มาจากครอบครัวของผู้ต้องขังที่ต่างกัน มีความต้องการออมเงินในโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของเกษมสันต์ ดวงกลาง และสุวิชา ปัทมจิตร (2550) เรื่องความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า “ผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเปรมที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการสวัสดิการแตกต่างกัน”

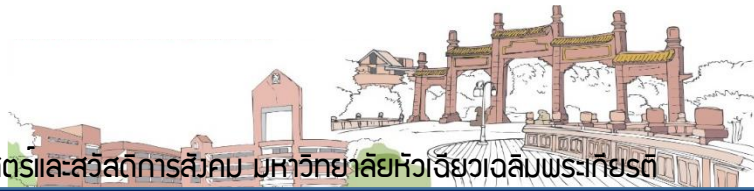
ด้านฐานความผิด พบว่า ฐานความผิดของผู้ต้องขังที่ต่างกัน มีความต้องการออมเงินในโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) แตกต่างกัน

ด้านประเภทการออม พบว่า ผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่ และโครงการสร้างหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) มีพฤติกรรมการออมเงินที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ตาม

แนวความคิดพื้นฐานของมาสโลว์ (Maslow) (Boeree. 2006) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่กล่าวไว้ว่า “ความต้องการเป็นปัจจัยจูงใจพื้นฐานของการเกิดพฤติกรรม”

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า ผู้ต้องขังที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก มีความต้องการออมเงินในโครงการออมเพื่อชีวิตใหม่มากกว่าผู้ต้องขังที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง เพราะพฤติกรรมมนุษย์ทุกพฤติกรรม ล้วนต้องมีสาเหตุ และสิ่งที่เป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งคือ แรงจูงใจ (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภาภรณ์, 2556)

ด้านความเห็นต่อหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) พบว่า ผู้ต้องขังที่มีความเห็นต่อหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) อยู่ในระดับมากที่สุด และมาก มีความต้องการออมเงินในโครงการหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) มากกว่าผู้ต้องขังที่มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นไปตามทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคม (Social Support) ในการให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม หรือที่เฮาส์ (House, 1981 อ้างถึงใน ยศยง จันทรวงศา, 2558) กล่าวว่า เป็นการสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ (Instrumental Support) ทั้งนี้ส่งผลทางจิตใจของผู้ต้องขัง เกิดความรู้เป็นเจ้าของร่วม และเกิดผลทางพฤติกรรมที่ต้องการเข้าร่วมโครงการ

หลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.))

ด้านการสนับสนุนทางสังคมของเรือนจำกลางนครสวรรค์ พบว่า ผู้ต้องขังที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมของเรือนจำกลางนครสวรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด มีความต้องการออมเงินในโครงการหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) มากกว่าผู้ต้องขังที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมของเรือนจำกลางนครสวรรค์อยู่ในระดับปานกลาง เพราะการสนับสนุนทางสังคมที่ได้รับจากเรือนจำกลางนครสวรรค์ ในฐานะที่เป็นกลุ่มทุติยภูมิ (secondary group) มีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขังมากที่สุดในห้วงเวลาที่อยู่ระหว่างการต้องโทษ สิ่งเหล่านี้จึงช่วยให้เกิดการรับรู้ และความเข้าใจถึงการเอาใจใส่ การเห็นคุณค่า และการได้รับการยอมรับจากสังคม (จิวิธนา พิเศษพัฒน์ และคณะ. 2554) นั่นหมายถึงเรือนจำกลางนครสวรรค์ ผู้ต้องขังจึงมีความเชื่อมั่นต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการหลักประกันการเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) และมีความต้องการที่จะเป็นสมาชิก กอช. เพื่อหวังผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1) กระทรวงยุติธรรม ควรผลักดันให้มีการยกเลิกออกกฎหมายใดๆ ทุกระดับที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามแนวคิด “การคืนคนดีสู่สังคม” ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2) กระทรวงยุติธรรม ควรทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทั่วไป ที่มีลักษณะกีดกันผู้พ้นโทษให้ไม่สามารถประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้พ้นโทษได้รับโอกาสสามารถประกอบอาชีพได้ โดยไม่ต้องถูกลิดรอนสิทธิการประกอบอาชีพจากสังคมที่มีอคติไม่ยอมรับผู้ที่เคยต้องโทษ เว้นแต่เป็นกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ขององค์กรวิชาชีพเฉพาะที่กำหนดไว้เป็นหลักประกันในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพนั้นให้กับสังคมทั่วไป

3) กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ควรเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศมีนโยบายและมาตรการส่งเสริมการออมให้แก่ผู้ต้องขัง โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ และมีโครงการที่ชัดเจน พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผลให้มีความโปร่งใส และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

1) เรือนจำกลางนครสวรรค์ ต้องมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลนโยบายและมาตรการส่งเสริมการออมให้แก่ผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง และศึกษาเป็นงานวิจัย และพัฒนาเรือนจำกลางนครสวรรค์ให้เป็นหน่วยงานต้นแบบด้านการส่งเสริมการออมแก่ผู้ต้องขัง และเป็นศูนย์การเรียนรู้

2) เรือนจำกลางนครสวรรค์ ต้องปลูกฝังค่านิยมการออมและสร้างวินัยจากการออมเงินให้แก่ผู้ต้องขัง พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการออม

3) เรือนจำกลางนครสวรรค์ ต้องปรับปรุงและพัฒนาแผนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว

ผู้ต้องขังให้มีประเด็นเกี่ยวกับหลักการดำเนินชีวิตที่ดี ภายหลังการพ้นโทษ การสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง แนวทางการประกอบอาชีพภายหลังการพ้นโทษ หลักการการบริหารจัดการธุรกิจ หลักการทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย และหลักการตลาดเพื่อรองรับธุรกิจ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ต้องขังที่เคยเข้าร่วมโครงการ ออมเพื่อชีวิตใหม่ และโครงการสร้างหลักประกัน การเลี้ยงชีพในวัยสูงอายุ (กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)) และพ้นโทษแล้ว

2) ควรมีการศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ของ ประเภทธุรกิจกับจำนวนเงินลงทุน ที่ผู้ต้องขัง สามารถนำเงินออมไปใช้เพื่อลงทุนได้

บรรณานุกรม

เกษมสันต์ ดวงกลาง และสุวิชา ปัทมจิ. (2550). *ความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์, ธนสุวิทย์ ทับทิมรัษฎ์ และสุคนธ์ เครือคำ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(2): 313-330.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธรรมากร วงอภัย. (2560). *การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยสำหรับผู้ต้องขังที่มีแนวโน้มกระทำความผิดซ้ำของเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.

นคร ศิริอนันต์เจริญ. (2557). อภินิหารเงินออม: วิธีเก็บเงินไปท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 จาก http://pajareep.blogspot.com/2014/01/blog-post_25.html

บุญรุ่ง จันทรรณาค. (2554). การออม. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 จาก <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>

ยศยง จันทรวงศา. (2558). *การสนับสนุนทางสังคม ความเหมาะสมกันระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมและความผูกพันในงาน: กรณีศึกษาพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินบนสายการบินแห่งหนึ่ง*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศตวรรษ ท่าช้าง. (2554). *แบบแผนการออมของพนักงานสถาบันการเงินในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สรารุณ โพธิ์ทรัพย์พงษ์ และกิริยา กุลกลการ. (2562). *ผู้พ้นโทษไร้สิทธิประกอบอาชีพ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 จาก <https://tdri.or.th/2019/02/career-for-penalty/>

สุดารัตน์ กาญจนานนท์ และวิทยา จิตนุพงศ์. (2559). *การจัดการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงสงขลา*. สืบค้น

เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 จาก <http://www.islocal.ru.ac.th/images/ispdf/is59/sudarat.pdf>

อัจฉริยา ชูตินันท์. (2552). *กฎหมายเกี่ยวกับคดีเด็ก เยาวชน และคดีครอบครัว*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

Boeree, C. G. (2006). *Personality Theories: Hans Eysenck and Others*. Retrieved January 20, 2020, from <http://www.ship.edu/%7Ecgboree/perscontents.html>